

Jeg nævnedes før, at Forslaget var en Fortsættelse i samme Spor, og det er rigtigt. Det, man fik i 1911, var ikke tilstrækkeligt. Det var en Samvirken mellem disse Menigheder og Folkekirken. Ved det Forslag, som her ligger paa Rigsdagens Bord, aabnes Kirkens Døre, saaledes at disse Menigheder kan faa Ret under visse Forbehold til Brug af Folkekirkens Kirker. Det er et Skridt i den rigtige Retning; det glæder mig, at Forslaget er blevet fremsat, og jeg kan tilsige mit Partis Støtte til en hurtig Gennemførelse af det.

Hvad Forslagets Enkeltheder angaar, forekommer det mig, at den højtærede Minister kunde have haft en heldigere Haand. Det forekommer mig, at ogsaa dette lille Lovforslag har et Præg af den samme Bacille, som i saa høj Grad har angrebet det radikale Ministerium, nemlig den Bacille, der medfører, at man søger at lægge Administrationen for højt op, for langt bort fra dem, som den angaar. Lovforslaget indeholder kun een eneste Paragraf, der til Gengæld er lang. I første Afsnit af denne Paragraf gives der under visse Forbehold Frimenighederne Ret til Benyttelse af Sognekirkerne. Men det er ikke, som ved Lovforslaget i 1910, Biskoppen, der har Afgørelsen. Nej, der staar i Forslaget, at det er Ministeriet, der under visse Forbehold kan give denne Tilladelse. Det er mig ikke ganske klart, hvorfor den højtærede Minister har foretaget denne Ændring i Stillingen fra 1911. Der kan være forskellige Grunde. Der kan være den Grund, at han ønsker, at det overalt, hvor det kan lade sig gøre, skal være Ministeren, der træder i Stedet for Biskoppen. Jeg kan ikke tænke mig, at det er Grunden. Der kan ogsaa være den Grund, at Ministeren ønsker ved denne Ændring at være i Overensstemmelse med sin egen, sine Partifællers og Socialdemokraternes Stilling i 1910. Men dette synes heller ikke at være Grunden, for i saa Tilfælde er Forsøget faldet saare uheldigt ud. Der staar nemlig senere i Paragraffen, at Ministeren kan tillade saadan Brug, „saafremt og saa længe Biskoppen finder, at Menigheden og dens Præst opfylder Betingelserne i Henhold til Lov Nr. 71 af 1. April 1911“. Altsaa, Ministeren kan ifølge den højtærede Ministers eget Forslag kun give Tilladelsen, saafremt og saa længe Biskoppen mener, at Menigheden opfylder de Betingelser, der er nævnte i den citerede Lov. Hvad er det da for Betingelser, der er nævnte i den citerede Lov?

Der staar her, at Biskoppen kan meddele Tilladelse hertil, „saafremt han efter de fra Frimenighedens Præst modtagne Oplysninger om Frimenighedens Lære og Ritus saavel som efter sit Kendskab til Frimenighedens Forhold til Folkekirken i det hele ikke skønner, at der er Grund til at nægte den“. Det er altsaa bibeholdt i Lovforslaget, som det er forelagt fra Ministerens Haand, at det er Biskoppen, der skal skønne over, om Frimenighedens Forhold er af en saadan Art, at den kan samvirke med Folkekirken. Det er fuldstændig rigtigt, vi ønsker ogsaa fra vor Side, at det bliver Biskoppen, der skal træffe denne Afgørelse, og det forekommer mig heller ikke, at man med Rette kan paastaa, at der er andre, der kan træffe den. Dette har Ministeren ogsaa bøjet sig for, men alligevel er det Ministeriet, der har den endelige Afgørelse. Ministeriet kan altsaa ikke sige Ja, uden at Biskoppen har sagt Ja. Det eneste, der opnaas ved, at det er Ministeriet, der har Afgørelsen i sidste Instans, er, at Ministeriet kan sige Nej, men jeg gaar ud fra, at det er ikke Ministerens Mening. Jeg vil i alt Fald modsætte mig, at en Minister skal kunne sige Nej, naar en Biskop har sagt Ja. Det forekommer mig, at det eneste, der opnaas, er det rent formelle, den Fjer i Hatten, at det bliver Ministeriet, som der staar, der træffer Afgørelsen; det reelle er, at ifølge Lovforslaget, som det foreligger, er det Biskoppen, der træffer Afgørelsen, og Ministeriet, der sanktionerer den. Det forekommer mig, at naar den højtærede Minister er enig i, at det maa være Biskoppen, der træffer Afgørelsen, er det kun et Omsvøbsdepartement, at Sagen skal gaa om ad Ministeriet, et Omsvøb, som det forekommer mig udmærket godt kan undværes og maa undværes.

Senere i samme Stykke fastsættes det, at Frimenighedens Brug af Kirken ikke maa træde hindrende i Vejen for Sogmenighedens Brug af den. Det er en Selvfølge, at der med Hensyn til Retten til Brug af Kirken maa være den Rækkefølge, der her er fastsat. Først maa Sogmenigheden have Ret til Brug af Kirken, dernæst Valgmenigheden, hvis der er en saadan, og først saa kommer Frimenigheden med sin Ret. Jeg tror ikke, at dette Forhold vil skabe Vanskeligheder ret mange Steder, ja, vist slet ingen Steder, ude i Landsognene. Det er muligt, at det vil volde Vanskelighed i enkelte Byer, hvor der holdes flere Gudstjenester om